

módját a mostani kultuszminiszter Kolozsváron elhangzott beszédében látja: »Közép- és középfokú iskoláinkban el kívánom mélyíteni a hungarológiai oktatást és nevelést; a magyar öntudatra való nevelést már a kisdédóvóban és a napközi otthonokban kell kezdeni.« Az önképzőkörök tárgyává kell tenni a magyarságismeretet. A nyelvvédő és nyelvtisztító folyamatnak útát kell engedni itt fokozott mértékben, amit a magyar nyelvi órákon teljesen betölteni nem lehet.

A folyóirat májusi számának vezető tanulmánya *dr. Somos Lajos: Az akarati élet nevelése.*

Jeges Károly: Egy új szemléltetési eszköz: a kézi pergőgép használhatóságáról ír, amelynek lényege, hogy egy mozgás több fázisát rögzítik meg füzettő összekapcsolt lapokon, s ezeket pergetve szemünk mozgásfolyamatot vél látni. Bejelenti, hogy ilyen füzeteket bocsájt ki dr. Bukovszky Ferenc tanárral a mennyiségtan és természettan számára.

A Nevelésügyi Szemle 1943. évi 1—2. számában közli *Imre Sándor* cikket: *A nevelés szerepe a nemzet életében.* Rövid gondolatmenete: a nemzetre jobb időt, jobb, különb emberek hozhatnak, ezért szükséges az emberek minőségét alakító nevelés. A nevelést sokan a maguk célja érdekében kezükbe akarják venni. A nevelés célja a jobb jövő, ezt a feladatot kell vállalnia és megoldania. A nevelés akkor teljesíti kötelességét, ha az új nemzedéket a nemzet magaslatára emeli fel, ha tehát biztosítja a nemzet haladását. A nevelés szerepe más béke idején és más háború idején.

Csanády Sándor a magyar irodalom tanításának válságával foglalkozik, ami a középiskolák nagy kérdése.

Bálint Sándor »Az Alföld közművelődési kérdéseivel és feladataival« ismerteti meg nagy vonásokban és úgy látja, hogy az alföldi iskoláknak feladata lesz az alföldi embereknek nem külsőségeit, hanem lényegét felkarolni.

Gémesi József »A szegedi kisdíák hivatástudatának ébredése« címen ismerteti a szegedi gimnáziumi tanulóknak kérdőíves módszerrel lefolyt vizsgálatának eredményeit.

Seres József cikke *»Az alföldi vidéki tanítószolgálat önképzési lehetőségeiről«* szól, mert erre az önképzésre igen nagy szükség van. Főleg anyagi nehézségek akadályozzák meg folyóiratok és könyvek vásárlását.

A folyóirat 3—4. számában *Hanzó Lajos* ismerteti *Tessedik Sámuel pedagógiai rendszerét*, aki erősen érezte a magyar paraszt szükségleteink megfelelő iskola hiányát. Ezen a téren azután úttörő volt.

Nagy Miklós egyik előadását közli a folyóirat *»Az igazgató szerepe a tanárok továbbképzésében és az osztályfőnököknevelésben«* címen. A tartalmas cikket melegen ajánljuk minden iskolafaj tanárainak és igazgatójának figyelmébe.

Megyer József »Ady a gimnáziumban« mérsékelt felfogást mutat. Részletesen foglalkozva a kérdéssel megállapítja, hogy a gyűlölködőkkel ellentétben Adynak igen értékes dolgai vannak, amelyeket meg kell és lehet ismertetni az ifjúsággal anélkül, hogy Ady-kultusz válna belőle.

Fekete Lajos a német írásújtást ismerteti, amelyet a *Cselekvés* Iskolája egyik múlt évi számában bemutattunk.

Eckerdt Elek a kereskedelmi üzemi gyakorlatok kérdésével foglalkozik az Országos Közoktatási Tanács által kiadott Vezérkönyv kapcsán.

Zimándi Pius »Válságban van-e a magyar irodalom tanítása?« Szerinte válságról nincsen szó, csak bizonyos nehézségekről, amelyeken segíteni lehet.

Mennyiségtani és Természettudományi Didaktikai Lapok.

Amint v. Fraknói József az előszóban jelzi, három évi szünet után ismét megjelenik a mennyiségtan és természettudományok részére didaktikai célú folyóirat.

Az új alakú folyóirat (15x21 cm) két részre osztva jelenik meg. Az egyik »tanári rész« (az első szám megjelent 1943. február 1-én), a másik a »tanulói rész« (első száma megjelent március 15-én). Az első rész tartalma: Előszó; Megemlékezés Galileiről; Hangsebesség-mérés a Hortobágyon; Vázlatok a biológia szynoptikus tanításához; Helium II.; Koncentráció a fizika és kémia tanításában; Magyar mesterszavak a természettudományokban; Statisztika a gimnáziumok fizikai gyakorlatairól; A foszfor összegyűjtása az Ilosvay-készülékben. Ezeket kívül könyvismertetések.

A második számként megjelent tanulói rész tartalma: Palileo Galilei; Galileinek egy valószínűségszámítási dolgozatáról; Azonosságok alkalmazásairól; Néhány szó a geometriai szerkesztésekről; A középerterekről; Pythagorasi számhármassok; Geometriai kísérletek; Nehéz osztzkodás; kitzűött gyakorlatok és feladatok; Tájékoztató.

A folyóirat íróinak sorából felemlítjük a már régebb idő óta írásaikról jól ismert Nagy L. Józsefet, Dr. Gyulai Zoltánt, Bodrossi Lajost, Millner Tivadart, Dr. Szabó Ferencet, Jaloveczky Pétert, Öveges Józsefet.

A folyóirat évente négy tanári és négy tanulói részt ad ki. Szerkesztői (mennyiségtan) dr. Veress Pál egyet. c. nyilv. rkiv. tanár és (természettudományi rész) Porosalmy Zoltán gimn. igazgató.

A tanári rész előfizetési ára 8 P, a tanulói részé 6 P.

Cím: Ujpest, Kassai-u. 24/a.

Nevelés (ezelőtt Pedagógiai Szeminárium) 4. számában első sorban Imre Sándor értekezése hívja fel figyelmünket: *A mai ember legfőbb vonásai.* Az előző nagy háborúban, különösen a vége felé, keveset törődtünk azzal, hogy az azt vívő katonák lelkében micsoda változások történhettek. Ez hiba volt, amit még egyszer elkövetni nem szabad. A mai, vagy más szóval modern ember jelzőt az érdemi, aki a mostani idők nehézségeit átérzi. Az önző ember, akár fiatal, akár idős, csak önmagával és a maga érdekeivel törődik. A gondolkodó ember lelkét azonban a háború ma is megrendíti, mint az előbbi úgynevezett világháború idején és után. Az eszmélkedő ember megérti, hogy a népeknek ellentétes érdekei vannak, de a most végbemenő értékpusztítás, azt, hogy kinek használhat ez, megérteni nem tudja. A mában élő ember érdeklődése elsősorban a maga és családja életének fenntartását érintő anyagi ügyekben válik nyomasztóvá, háttérbe szorul minden szellemi természetű kérdés. De ezzel párhuzamosan érdeklődési köre ki is tágul. A sok hiány, vagy tökéletlen megoldás ráeszméltet, hogy igen sok, eddig lényegtelennek látott dolog és anyag milyen fontos szerepet játszik az egyén